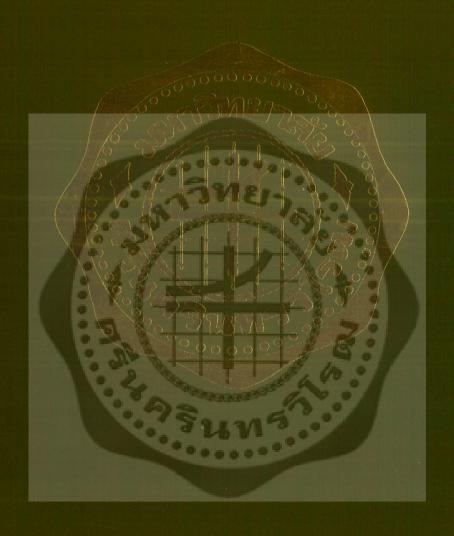
BBN 974-597-137-5

งสู่ไม่ระบาทาก ระประเภที่ยนอนูนอาเมาทางหาการออกักการาก แบบการับเทยทากลีโดยอย่ะรับเทศที่รับ และระวั โรรองเบ

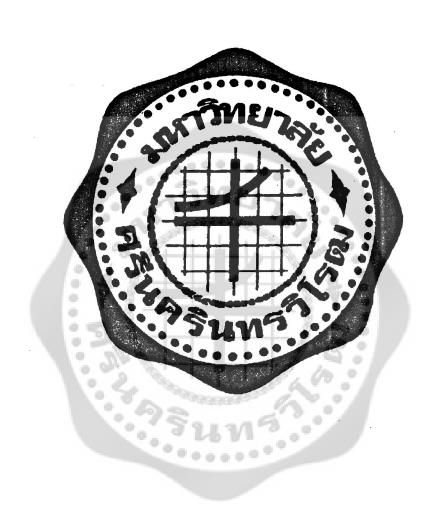

nnsamenalloollatinnsatsooaougnumaansamen uunisuusalsoo 2.35.2

ดู่มือการประกันดุณภาพการศึกษา มหาวิหยาลัยศรีนครินหรวิโรศม

ທູ່ນິ່ວ 3

การศึกษาตนเองและการตรวจสอบดุณภาพการศึกษา

บหาวิหยาลัยศรีนครินหรวิโรฒ เอกสาร **มศ**วิ

สารอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้ จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ เป็นแนวทางให้บุคลากรถือปฏิบัติภารกิจหลักในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์ที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

เพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติภาระงานและการอ้างอิงตรงกัน ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงได้จัดทำคู่มือออกมาเป็นซุด เช่น คู่มือ 3 ว่าด้วยการศึกษาตนเอง และการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการจัดทำคู่มือแต่ละเล่ม นั้น ต้องใช้เวลาและความวิริยะอุตสาหะเป็นอย่างยิ่ง จึงจะได้คู่มือที่ดีและมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

มหาวิทยาลัยขอขอบคุณคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาทุกคน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าปรับปรุงคู่มือเล่มนี้ ให้มีคุณภาพเป็นรูปธรรมสำหรับบุคลากรของมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมณฑา พรหมบุญ)

Jang & lensyly

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ

การเขียนรายงานการศึกษาตนเองเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของการประกันคุณภาพ เนื่องจากเป็นความพยายามที่จะบอกให้ผู้อื่นทราบว่าในองค์กรของตนมีระบบและกลไก ตลอด จนการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดคุณภาพอย่างไรบ้าง ภาระสำคัญของงานศึกษาตนเองจึงมี 2 ประการ คือ หนึ่ง ร่วมกันสำรวจตนเองว่ากระทำอะไร อย่างไร จึงกล่าวได้ว่าเป็นการมองย้อน กลับเข้ามาดูตนเองอย่างพินิจพิเคราะห์ และ สอง อธิบายกระบวนการของการมองตนเองนั้นแก่ บุคคลอื่น ๆ นับตั้งแต่ผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบอย่างเป็นทางการและสาธารณชน โดยมีองค์ประกอบ ของงานคุณภาพจำนวนหนึ่งเป็นตัวกำหนดเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน

การศึกษาตนเองจึงมิใช่เป็นเพียงงานเขียนเอกสารที่เพิ่มภาระงานโดยใช่เหตุแก่ผู้ทำ
และการตรวจสอบคุณภาพก็มิใช่เป็นเพียงการอ่านเอกสารตามที่เสนอ แม้ว่าจะมีหลักการพื้นฐาน
ที่กล่าวว่า "เขียนตามที่ทำและอ่านตามที่เขียน" ก็ตาม เพราะหลักการพื้นฐานที่สุดคือ "กระบวน
การของการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์กร"

ขอขอบคุณทุกฝ่าย ทุกๆท่านที่ทำให้งานคุณภาพมีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม ขอขอบคุณคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และฝ่ายประกันคุณภาพ การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ร่วมกันพิจารณาปรับปรุงตันฉบับคู่มือฉบับนี้ ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานคุณภาพมีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์พิศมัย จารุจิตติพันธ์ รองศาสตราจารย์วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ และคุณพนารี สายพัฒนะ ที่ได้จัดเตรียมตันร่าง จัดพิมพ์ และตรวจแก้ไขให้เอกสารคู่มือฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ไปได้

> (รองศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย นิรัญทวี) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
การศึก	ษาตนเอง	1
•	การศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน	1
•	หลักสำคัญในการศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน	2
•	สาระสำคัญในการศึกษาตนเอง	2
•	ผู้รับผิดชอบในการศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน	4
•	ระยะเวลาในการศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน	5
การจัด	ทำรายงานการศึกษาตนเอง	7
•	ความหมาย วัตถุประสงค์และหลักการสำคัญ	7
•	ส่วนประกอบของรายงานการศึกษาตนเอง	8
•	ประโยชน์ของการจัดทำรายงานการศึกษาตนเองในระดับภาควิชาหรือ	
	หน่วยงาน	18
ระบบก	ารตรวจสอบคุณภาพภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	19
•	ความหมายและวัตถุประสงค์	19
•	แนวทางการดำเนินงาน	19
•	การได้มาซึ่งกรรมการตรวจสอบคุณภาพ	20
•	ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพภายใน	21
•	องค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพภายใน	25
•	การเตรียมตัวในการรับการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพภายใน ระดับ	
	คณะ และระดับภาควิชา	25
•	ข้อมลที่ต้องเตรียมในการรับการตรวจสอบและประเมินคณภาพภายใน	27

	หน้า
องค์ประกอบคุณภาพ มาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพ และดัชนีการ	
ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา	29
องค์ประกอบคุณภาพและมาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพ	29
ดัชนีการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา	29
• การใช้ดัชนีบ่งชี้คุณภาพในการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา	30
 การตัดสินผลการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา 	32
บรรณานุกรมกาดผนวก	35
 เกณฑ์หรือมาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพเพื่อการตรวจสอบและประเมิน คุณภาพอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย แผนดำเนินงานการตรวจสอบคุณภาพระดับภาควิชา/หน่วยงาน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (14 กุมภาพันธ์ 2543 – 28 กุมภาพันธ์ 2544) 	41 47
• วงจร PDCA	49

การศึกษาตนเอง (Self Study)

การศึกษาตนเอง (Self Study) เป็นกระบวนการหนึ่งของการพัฒนาประสิทธิภาพและ
คุณภาพของการทำงานโดยทั่วไป และเป็นกระบวนการสำคัญที่ขาดไม่ได้ของการประกัน
คุณภาพ ซึ่งหน่วยงานต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เพื่อจะได้ทบทวนการปฏิบัติ
งานและบทบาทหน้าที่ของตนเองในช่วงเวลาที่ผ่านมาว่ามีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเหมาะสม
หรือไม่ เพียงใด และอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและ
การกำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมของหน่วยงานต่อไป

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำผลการศึกษาตนเองไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงาน และเพื่อสามารถนำไปใช้ในการรับการตรวจสอบแล**ะการประเมินคุณภาพจึงต้อ**งสรุปผลการศึกษาตนเองให้อยู่ในรูปของ "รายงานการศึกษาตนเอง" (Self Study Report: SSR)

การศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน

การศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน เป็นกระบวนการเรียนรู้ตนเองด้วยการ ทบทวนบทบาทหน้าที่ของตนเองว่า ได้ปฏิบัติภารกิจบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ค้นหาและ วิเคราะห์ปัญหาของตนเอง วิพากษ์วิจารณ์เพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง และทบทวน บทบาทหน้าที่ของตนเองว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินงานของภาควิชา หรือหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยหรือไม่อย่างไร เพราะเหตุใด เพื่อให้สามารถหาแนวทาง ปรับปรุงแก้ไขวิธีการปฏิบัติงาน บทบาทหน้าที่ ตลอดจนเงื่อนไขปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มี ความเหมาะสมและสอดคล้องกันตามกระบวนการพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษา

^{*} หน่วยงาน หมายถึง คณะ สถาบัน สำนัก

หลักสำคัญในการศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน

หลักสำคัญในการศึกษาตนเองมีดังนี้

- 1. มีผู้รับผิดชอบในการศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบอาจเป็น คณะกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน
- 2. มีการวางแผนการศึกษาตนเองให้สอดคล้องกับกระบวนการตรวจสอบคุณภาพทั้งใน ระดับคณะ ระดับมหาวิทยาลัย และกระบวนการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอก
- 3. เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนและหน่วยงานย่อยทุกหน่วยมีส่วนร่วมในการศึกษา ตนเอง
- 4. มีกระบวนการดำเนินงานทั้งที่เริ่มจากบนสู่ล่าง (Top-down) และจากล่างสู่บน (Bottom-up) โดยผู้บริหารมีบทบาทในการศึกษาตนเองด้วยการกำกับดูแลการดำเนินงานและ บุคลากรในภาควิชาหรือหน่วยงานมีบทบาทในการให้ข้อมูล วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และ เสนอแนะ
- 5. มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ถูกต้องทันสมัย และสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา เพื่อให้ผลที่ได้รับจากการศึกษาและวิเคราะห์ตนเองมีความถูกต้อง
- 6. มีการบูรณาการผลการวิเคราะห์ตนเองในด้านต่าง ๆ และระดับต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อ สามารถหาข้อสรุปที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานให้ มีคุณภาพยิ่งขึ้น
- 7. เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีความต่อเนื่อง โดยมีการนำผลการศึกษาตนเองไป ปรับปรุงการปฏิบัติงาน และเมื่อมีการปรับปรุงการปฏิบัติงานไปได้ระยะหนึ่งแล้ว ควรมีการ ดำเนินการศึกษาตนเองเพื่อนำผลการศึกษาตนเองไปปรับปรุงการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี หรือเป็นระยะ ๆ ต่อเนื่องตลอดไปไม่มีที่สิ้นสุด

สาระสำคัญในการศึกษาตนเอง

องค์ประกอบคุณภาพ

จากภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการ ทางวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภารกิจอื่น ๆ ทบวงมหาวิทยาลัยได้ นำมาเป็นกรอบในการกำหนดองค์ประกอบคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ตรวจสอบคุณภาพ รวม 9 ด้าน ดังนี้

ภารกิจหลัก		องค์ประกอบคุณภาพ			
1.	การผลิตบัณฑิต	 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินงาน การเรียนการสอน กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา 			
2.	การวิจัย	4. การวิจัย			
3.	การบริการทางวิชาการแก่สังคม	5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม			
4.	การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	6. การทำนุปารุงศิลปวัฒนธรรม			
5.	อื่น ๆ	 การบริหารและจัดการ การเงินและงบประมาณ 			
		ชาวเงนและงบบระมาณ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ			

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ยอมรับและนำองค์ประกอบคุณภาพดังกล่าวมาใช้เป็น แนวทางในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงานในมหาวิทยาลัย การศึกษาตนเองของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงเป็นการศึกษาวิเคราะห์ภารกิจของภาค วิชาหรือหน่วยงานที่ได้ดำเนินการไปแล้วตามองค์ประกอบคุณภาพทั้ง 9 ด้าน

การศึกษาตนเองต้องศึกษาวิเคราะห์ตามภารกิจที่ภาควิชาหรือหน่วยงานรับผิดชอบซึ่งมี
ความหลากหลายและแตกต่างกัน เนื่องจากภาควิชาหรือหน่วยงานมีความแตกต่างกันทั้งใน
ด้านของประวัติความเป็นมา ปรัชญา ปณิธาน และภารกิจ บางแห่งอาจจะไม่เกี่ยวข้องโดย
ตรงกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม บางแห่งเปิดสอนเฉพาะระดับปริญญาตรีซึ่งมีความเกี่ยว
ข้องกับการวิจัยน้อย การศึกษาตนเองของแต่ละภาควิชาหรือหน่วยงานจึงอาจให้ระดับ
ความสำคัญในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพแตกต่างกัน

ดัชนีบ่งชี้คุณภาพ

แต่ละภาควิชาหรือหน่วยงานสามารถนำองค์ประกอบคุณภาพทั้ง 9 ด้านไปใช้เป็นกรอบ ในการกำหนดดัชนีบ่งชี้คุณภาพ เพื่อสามารถใช้เป็นดัชนีตรวจสอบและดัชนีประเมินคุณภาพ ด้านต่าง ๆ ดัชนีบ่งชี้คุณภาพจึงเป็นเครื่องมือที่ภาควิชาหรือหน่วยงานได้จัดเตรียม(ระบุ)ไว้ เพื่อใช้ในการศึกษาตนเองและควบคุมตนเอง และเพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบและ ประเมินคุณภาพนำไปใช้เป็นเครื่องมือวัดคุณภาพการดำเนินงานของภาควิชาหรือ หน่วยงาน ว่ามีการดำเนินงานที่เป็นระบบและเป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าน่าจะทำให้ผลผลิต (สิ่งที่ เกิดขึ้น) ทางการศึกษาของภาควิชาหรือหน่วยงานเป็นผลผลิต (สิ่งที่เกิดขึ้น) ที่มีคุณภาพ

ดัชนีบ่งชี้คุณภาพอาจมีจำนวนมากน้อยแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์และความสำคัญ ของภารกิจหลักของภาควิชาหรือหน่วยงาน และมีจำนวนมากน้อยแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ ของการนำไปใช้

ดัชนีบ่งชี้คุณภาพที่นำไปใช้ในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการดำเนินงาน ด้วยตนเอง อาจมีจำนวนมากกว่าดัชนีบ่งชี้คุณภาพที่ได้ระบุให้คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพ นำไปใช้เป็นดัชนีตรวจสอบและประเมินคุณภาพของภาควิชาหรือหน่วยงานก็ได้

ในการศึกษาตนเอง ภาควิชาหรือหน่วยงานอาจเลือกใช้ดัชนีบ่งชี้คุณภาพให้มากที่สุด เท่าที่จะจัดเก็บข้อมูลได้ ซึ่งถ้าทำได้จะเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบและสะท้อนจุดแข็งจุดอ่อน (จุดเด่น จุดด้อย) ของตนเองได้เพราะมีความครอบคลุมภาระงานที่ปฏิบัติจริงมากที่สุด อย่างไร ก็ตามในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพนั้น ภาควิชาหรือหน่วยงานควรกำหนดดัชนีบ่งชี้ คุณภาพขององค์ประกอบคุณภาพแต่ละด้านตามความเหมาะสมกับศักยภาพของตน และ สอดคล้องกับระบบการตรวจสอบคุณภาพจากองค์กรภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

ผู้รับผิดชอบในการศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน

ผู้รับผิดชอบในการศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงานอาจเป็น**คณะกรรมการ** หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยมีเพียงคณะเดียวหรือบุคคลเดียวทำหน้าที่ศึกษาตนเองในทุกด้าน

ผู้รับผิดชอบอาจจะมีหลายคณะหรือหลวยคนแยกตามองค์ประกอบคุณภาพ เช่น คณะกรรมการด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริหารและจัดการ เป็นต้น ซึ่งในกรณีนี้ จะต้องมีการสังเคราะห์ผลการศึกษาตนเองของกรรมการแต่ละชุดร่วมกันก่อนที่จะสรุปเป็นผล การศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน

ไม่ว่าผู้รับผิดชอบในการศึกษาตนเองจะเป็นลักษณะใด ต้องมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ของผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน

หน้าที่สำคัญของผู้รับผิดชอบในการศึกษาตนเองมีดังนี้

- 1. ประสานงานกับหน่วยงานและบุคลากร ที่เป็นแหล่งข้อมูล ทั้งที่เป็นข้อมูลสถิติ เอกสาร รายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดัชนีบ่งชี้คุณภาพ
 - 2. ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปเป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพ
 - 3. สรุปผลการศึกษาตนเอง
 - 4. เขียนรายงานการศึกษาตนเอง

(ไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองทุกเรื่อง บางเรื่องอาจเป็นรายงาน หรือผลการ วิเคราะห์ที่สามารถรวบรวมได้จากหน่วยงาน หรือบุคลากรอื่น)

ระยะเวลาในการ<mark>ศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน</mark>

ระยะเวลาในการศึกษาตนเองขึ้นอยู่กับความพร้อมของภาควิชาหรือหน่วยงานในด้าน ต่าง ๆ เช่น ด้านข้อมูล ด้านเวลาของคณะกรรมการ ด้านการบริหารการจัดการ ด้านการยอมรับและ การให้ความร่วมมือของผู้บริหารและบุคลากรในภาควิชาหรือหน่วยงาน ภาควิชาหรือ หน่วยงาน ที่มีความพร้อมมากจะใช้เวลาในการศึกษาตนเองน้อยกว่าภาควิชาหรือ หน่วยงานที่มี ความพร้อมน้อย ในระยะต้นภาควิชาหรือหน่วยงานอาจมีการศึกษาตนเองโดยใช้ข้อมูลย้อนหลัง 1 ปีการศึกษารวมถึงปัจจุบัน สำหรับภาควิชาหรือหน่วยงานที่มีความพร้อมควรมีการศึกษาตนเองโดยใช้ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี เพื่อช่วยให้ภาควิชาหรือหน่วยงานมองเห็นพัฒนาการของการปฏิบัติ งานได้อย่างชัดเจน และเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ภาควิชาหรือหน่วยงานควรมีการ ศึกษาตนเองอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกปี หรือทุก 2 ปีเป็นอย่างน้อย การได้ศึกษาตนเองบ่อย ครั้งจะมีประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนิน งานของภาควิชา/หน่วยงานตลอดจนการได้รับการรับรองการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจาก ภายนอก

สิ่งสำคัญคือ ภาควิชาหรือหน่วยงานจะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานและมีระบบและ กลไกการศึกษาตนเองที่สอดคล้องกับระบบและกลไกการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจาก มหาวิทยาลัยและองค์กรภายนอก

การจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง (Self Study Report : SSR)

ความหมาย วัตถุประสงค์ และหลักการสำคัญ

ความหมาย

การจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง (Self Study Report) ในระดับภาควิชาหรือ หน่วยงาน คือ การเขียนรายงานผลการศึกษาตนเองตามกระบวนการพัฒนาประสิทธิภาพและ คุณภาพของการทำงานจากการศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงานของตนเอง

วัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง

- เพื่อรวบรวมข้อมูลและทบทวนเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน บทบาท หน้าที่ของตนเองและ ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของภาควิชาและหน่วยงาน
- 2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง และดำรงไว้ซึ่งสิ่งที่ทำได้ดีอยู่ แล้ว
- 3. เพื่อใช้เป็นเอกสารในการรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากคณะกรรมการ ภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

หลักการสำคัญในการจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง

การจัดทำรายงานหรือการเขียนรายงานการศึกษาตนเองจะต้องนำเสนอด้วยภาษาและ รูปแบบหรือระบบที่สามารถอ่านทำความเข้าใจได้ง่าย และมีส่วนประกอบในรายงานที่ครอบคลุม และสอดคล้องกับกรอบขององค์ประกอบคุณภาพและดัชนีบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดไว้ในการ ตรวจสอบและประเมินคุณภาพทั้งจากคณะกรรมการภายในและจากภายนอกมหาวิทยาลัย

ส่วนประกอบของรายงานการศึกษาตนเอง

รายงานการศึกษาตนเองประกอบด้วย 4 ส่วน โดยที่ 3 ส่วนแรกเป็นส่วนสำคัญของ รายงานซึ่งประกอบด้วย **ส่วนนำ ส่วนสาระ** และ**ส่วนสรุป** ส่วนที่ 4 เป็น**ข้อมูลประกอบ**หรือ

ส่วนนำ

เป็นการเขียนบรรยายเพื่อให้เห็นความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของภาควิชาหรือ หน่วยงาน อันเป็นพื้นฐานในการพิจารณาสาระสำคัญในส่วนต่าง ๆ ต่อไป เนื้อหาของส่วนนำ ควรประกอบด้วยประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

- 1. ประวัติ ความเป็นมา บทบาท หน้าที่ของภาควิชาหรือหน่วยงาน
- 2. จำนวนและโครงสร้างบุคลากร (แยกตามตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ)
 - 3. โครงสร้างการบริหารและการดำเนินงานของภาควิชาหรือหน่วยงาน
 - 4. เป้าหมายในการประกันคุณภาพการศึกษาของภาควิชาหรือหน่วยงาน
- 5. ภารกิจหลักที่ภาควิชาหรือหน่วยงานเน้นในการดำเนินงานและการประกันคุณภาพ การศึกษา

ส่วนสาระ

การเขียนรายงานในส่วนนี้เป็นการบรรยายข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การศึกษาตนเอง ตามองค์ประกอบคุณภาพต่าง ๆ เพื่อชี้ให้เห็นว่าภาควิชาหรือหน่วยงานมีแนวทางและการ ดำเนินงานในการประกันคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบคุณภาพอย่างเป็นระบบหรือไม่ อย่างไร

เนื้อหาส่วนนี้ประกอบด้วยรายละเอียดของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การศึกษาตนเอง ที่ใช้เป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพการดำเนินงานตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน รายละเอียดที่เขียน ไว้ในรายงานส่วนนี้ คือ การเขียนคำตอบสำหรับคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณภาพและดัชนี บ่งชี้คุณภาพต่าง ๆ ทั้งนี้โดยเขียนให้ครอบคลุมมิติสำคัญของการตรวจสอบ คือ การปฏิบัติงาน ตามวงจร PDCA* ภาควิชาหรือหน่วยงานไม่จำเป็นต้องเขียนรายงานด้วยการนำเสนอ รายละเอียดในทุกด้าน หรือเรียงหัวข้อตามที่ระบุไว้ ภาควิชาหรือหน่วยงานสามารถปรับลำดับ การนำเสนอและเพิ่มเติม ข้อมูลที่มีความสำคัญได้ตามความเหมาะสม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

^{*} พิจารณารายละเอียดในภาคผนวก

องค์ประกอบ 1: ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินงาน

- ภาควิชาได้มีการกำหนด แนวคิด-แนวปฏิบัติ (เช่น ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์) ในการดำเนินงานของภาควิชาไว้หรือไม่ ถ้ามี กำหนด ขึ้นมาอย่างไร บุคลากรในภาควิชามีส่วนร่วมและรับรู้อย่างไร สอดคล้องกับแนวคิดและ แนวปฏิบัติระดับคณะและมหาวิทยาลัยหรือไม่
- ภาควิชามีแผนดำเนินงานในระยะยาว ระยะสั้น และแผนปฏิบัติการ ตลอดจนการจัดทำโครงการต่างๆ หรือไม่ ถ้ามี จัดทำขึ้นมาอย่างไร สอดคล้องกับแนวคิด แนวปฏิบัติของภาควิชาหรือไม่
- ภาควิชามีการประเมินผลการดำเนินงานของแผนงานและโครงการ ต่างๆ อย่างไร
 - ภาควิชามีการปรับปรุงแผนการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไร

องค์ประกอบ 2 : การเรียนการสอน

2.1 หลักสูตร

• ภาควิชามีการบริหารหลักสูตรอย่างไร มีการประเมินหลักสูตรเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง หรือไม่ มีการปรับปรุงหลักสูตรบ่อยครั้งเพียงใด

2.2 อาจารย์

- อาจารย์ในภาควิชามีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ความสามารถ สอดคล้องกับหลักสูตรและวิชาที่สอนหรือไม่
- อาจารย์ในภาควิชามีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ความสามารถ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ ประเมินอาจารย์ที่สอดคล้องกับภารกิจหรือไม่ภาระงานของอาจารย์เหมาะสมหรือไม่
- ภาควิชามีการพัฒนาอาจารย์ในด้านต่างๆ อย่างไร มีกลไกในการชำรงรักษา อาจารย์ไว้หรือไม่อย่างไร
- ภาควิชามีการสรรหาอาจารย์ที่ขาดแคลนหรือไม่ มีการสรรหาและ ดำเนินการรับอาจารย์อย่างเป็นระบบหรือไม่ อย่างไร

เอกสาร มศว

2.3 กระบวนการเรียนการสอน

- ภาควิชามีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบหรือไม่ จัดใน ลักษณะใด
- คาจารย์ในภาควิชามีการแจกเค้าโครงการสอนและแผนการสอน ให้นิสิตหรือไม่
- มีการประเมินการจัดการเรียนการสอนและนำผลการประเมินไป ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

2.4 นิสิต

- ภาควิชามีการประเมินและติดตามความพร้อมของนิสิตในการเรียน หรือไม่ มีระบบและกลไกที่จะแก้ปัญหาของนิสิตที่ขาดความพร้อมหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการติดตามนิสิตที่เรียนผ่านภาควิชาไปแล้วว่ามีการนำความ รู้ไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่ ด้วยวิชีการใด

2.5 การวัดและประเมินผล

- ภาควิชาได้กำหนดวิธีวัดผล ประเมินผล และการให้เกรดนิสิตอย่าง ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมอย่างไร
- ภาควิชามีการติดตามและประเมินการดำเนินงานของระบบการวัดและ การประเมินผลหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขวิธีการวัดผล ประเมินผล และการให้เกรดนิสิตหรือไม่ อย่างไร

2.6 ปัจจัยเกื้อหนุน

- ภาควิชามีการวางแผนการจัดหา การจัดระบบการใช้ การติดตามการ ใช้และการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเกื้อหนุนหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสัมมนา ห้องสมุด คันคว้าคอมพิวเตอร์ สื่อการสอน วัสดุการสอนในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมและ เพียงพอต่อจำนวนนิสิตหรือไม่

องค์ประกอบ 3: กิจกรรมการพัฒนานิสิต

3.1 พัฒนาการของนิสิต

ภาควิชามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนานิสิตหรือไม่ อย่างไร

- ภาควิชามีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนานิสิต หรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชาได้มีการปรับปรุงแก้ไขแผนงานการดำเนินกิจกรรมพัฒนา นิสิตหรือไม่ อย่างไร

3.2 ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

- ภาควิชามีส่วนร่วมในการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และการดูแลนิสิต หรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการติดตามและประเมินการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษา หรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขระบบอาจารย์ที่ปรึกษาหรือ ไม่ อย่างไร

องค์ประกอบ 4: การวิจัย

4.1 ระบบสนับสนุนการวิจัย

- ภาควิชามีนโยบาย แผนงาน และระบบสนับสนุนการทำวิจัยหรือไม่ อย่างไร
 - ภาควิชามีการดำเนินการสนับสนุนการวิจัยหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการสนับสนุนการวิจัย หรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการปรับปรุงแก้ไขแผนงานและวิธีการดำเนินการสนับสนุน การวิจัยหรือไม่ อย่างไร

4.2 ทรัพยากรเพื่อการวิจัย

- ภาควิชาสามารถจัดหาทรัพยากรเพื่อการวิจัยได้อย่างเพียงพอหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการจัดเตรียม และการแสวงหาทรัพยากรเพื่อการวิจัยอย่าง เป็นระบบหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการทบทวนและปรับปรุงระบบการจัดหาทรัพยากรเพื่อการ วิจัยหรือไม่ อย่างไร

4.3 ผลงานการวิจัย

- ภาควิชามีการจัดระบบการผลิตผลงาน การเผยแพร่ การถ่ายทอด ความรู้ด้านการวิจัยในรูปแบบใดบ้าง มากน้อยเพียงไร
- ภาควิชามีการทบทวนและปรับปรุงระบบการผลิตและการเผยแพร่ผล
 งานการวิจัยหรือไม่ อย่างไร

องค์ประกอบ 5: การบริการทางวิชาการแก่สังคม

- ภาควิชามีนโยบายและแผนงานสนับสนุนการบริการทางวิชาการแก่ สังคมหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการดำเนินงานการบริการทางวิชาการแก่สังคมในรูปแบบใด บ้าง อย่างไร
- ภาควิชามีการประเมินผลการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการปรับปรุงแผนงานและการดำเนินงานการบริการทาง วิชาการแก่สังคมหรือไม่ อย่างไร

องค์ประกอบ 6: การทำนุบำรุงศิลปรัฒนธรรม

- ภาควิชามีนโยบาย และแผนงานสนับสนุนการทำนุบำรุง
 ศิลปวัฒนธรรมหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการดำเนินงานและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
 หรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการปรับปรุงแผนงานและการดำเนินงานการทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรมหรือไม่ อย่างไร

องค์ประกอบ 7: การบริหารและจัดการ

7.1 โครงสร้างและระบบการบริหาร

- โครงสร้างการบริหารงานของภาควิชาสอดคล้องกับเป้าหมายของการ ดำเนินงานหรือไม่
- โครงสร้างการบริหารงานของภาควิชามีความเป็นระบบ และความ คล่องตัวหรือไม่
- ภาควิชามีการสรรหาผู้บริหารของภาควิชาอย่างเป็นระบบหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารงานในภาค วิชาหรือไม่ อย่างไร

7.2 การกำหนดอำนาจหน้าที่และขอบข่ายงานของบุคลากร

- ภาควิชามีการกำหนดอำนาจหน้าที่และขอบข่ายงานของบุคลากรไว้ เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างครบถ้วนและชัดเจนหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขอำนาจหน้าที่และขอบข่าย ของบุคลากรในภาควิชาหรือไม่ อย่างไร

7.3 การคัดเลือกบุคลากร

- ภาควิชามีระบบการสรรหา การพัฒนา การประเมิน และการธำรง รักษาบุคลากรของภาควิชาหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการทบทวนและปรับปรุงระบบการสรรหา การพัฒนา การ ประเมินและการธำรงรักษาบุคลากรของ ภาควิชาหรือไม่ อย่างไร

7.4 ระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

- ภาควิชาได้ใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจและ การบริหารงานหรือไม่
- ภาควิชาได้ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขศักยภาพของภาควิชาในการใช้ ข้อมูลและระบบสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจและการบริหารงานหรือไม่ อย่างไร

7.5 การมีส่วนร่วมในการบริหาร

- ภาควิชามีการจัดระบบบริหารและเปิดโอกาสให้บุคลากรของภาควิชา มีส่วนร่วมในการบริหารงานหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีการทบทวนและปรับปรุงระบบการมีส่วนร่วมในการบริหาร งานหรือไม่ อย่างไร

องค์ประกอบ 8: การเงินและงบประมาณ

8.1 งบประมาณแผ่นดินและแหล่งเงินงบประมาณอื่น ๆ

- ภาควิชามีระบบการจัดหาและระบบการบริหารเงินจากงบประมาณ แผ่นดินและแหล่งเงินงบประมาณอื่น ๆ หรือไม่อย่างไร
- งบประมาณที่จัดหามาได้เพียงพอแก่การปฏิบัติงานของภาควิชา หรือ หน่วยงานหรือไม่ มีสัดส่วนอย่างไร

8.2 ระบบการจัดสรรและการตรวจสอบ

- ภาควิชามีระบบการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร
- ภาควิชามีระบบการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้
 งบประมาณที่ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร

8.3 ระบบการปรับปรุงแก้ไข

• ภาควิชามีการปรับปรุงและแก้ไขระบบการบริหารการเงินและ งบประมาณของภาควิชาหรือไม่ อย่างไร

องค์ประกอบ 🛭 : ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

9.1 การพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายใน

ภาควิชามีการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพหรือไม่ อย่างไร มีความสอดคล้องกับระบบและกลไกของการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย หรือไม่

9.2 การจัดระบบที่เอื้ออำนวยต่อการตรวจสอบและการประเมิน คุณภาพจาก ภายนอก

ภาควิชาได้จัดระบบที่เอื้ออำนวยและสอดคล้องกับการตรวจสอบและการ ประเมินคุณภาพจากภายนอกมหาวิทยาลัยหรือไม่ อย่างไร

หมายเหตุ :

ระบบ หมายถึง ระเบียบหรือความเชื่อมโยงของขั้นตอนหรือปัจจัยในการดำเนินกิจกรรม ต่างๆ ที่มีส่วนสัมพันธ์และเชื่อมโยงกัน เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ (กิจกรรมต่างๆ) ของภาควิชาหรือหน่วยงานดำเนินการลุล่วงไปได้อย่างราบรื่น เช่นการจัดระบบงานต่างๆ กลไก หมายถึง บุคลากร ทรัพยากร กฎเกณฑ์ กิจกรรมและ หน่วยงานย่อยต่างๆ ที่ สนับสนุน เชื่อมโยง ประสานสัมพันธ์ และเอื้ออำนวยให้การดำเนินภารกิจต่าง (กิจกรรม ต่าง ๆ) ของภาควิชาหรือหน่วยงานดำเนินไปได้อย่างคล่องตัว สม่ำเสมอ และครบวงจร ตามระเบียบและขั้นตอน (ระบบ) ที่ได้กำหนดไว้

ส่วนสรุป

เป็นการเขียนบรรยายในลักษณะวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินภาพรวมของผล การดำเนินงานตามองค์ประกอบคุณภาพและดัชนีบ่งชี้คุณภาพต่างๆ โดยใช้ข้อมูลที่บรรยายไว้ ในส่วนสาระใน SSR การเขียนบรรยายในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลการดำเนินงานไปใช้ใน การพิจารณาปรับปรุงแก้ไขรวมทั้งใช้ในการนำเสนอเพื่อรับการตรวจสอบและการประเมิน คุณภาพ

การสรุปเนื้อหาในส่วนนี้ควรได้จากการศึกษาวิเคราะห์ตนเองจากข้อมูลซึ่งบรรยายไว้ ในส่วนสาระของ SSR โดยใช้วิธีการ SWOT Analysis (Strength-Weakness-Opportunity-Threat Analysis)* เพราะจะช่วยให้ภาควิชา/หน่วยงานทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และปัจจัยกด ดัน/ปัจจัยคุกคาม ในการดำเนินงานของตน และจะเป็นประโยชน์ในการสรุปจุดแข็งและจุดอ่อน และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

เนื้อหาส่วนนี้ประกอบด้วย

- 1. การสรุปประสิทธิผลของการดำเนินงานตามองค์ประกอบคุณภาพและดัชนี บ่งชี้คุณภาพด่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้ในส่วนสาระ(สรุปตามองค์ประกอบคุณภาพด้านต่าง ๆ รวมทุกด้านที่เขียนรายงานในส่วนสาระ)
- 2. การระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของการดำเนินงานของภาควิชาหรือหน่วยงาน (ระบุเฉพาะจุดแข็งที่ควรรักษาไว้และพัฒนาต่อไปได้ดียิ่งขึ้น และระบุเฉพาะจุดอ่อนของ การดำเนินงานในด้านที่ควรปรับปรุงแก้ไข)
- 3. การสรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข (สรุปข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะทั้งในส่วนที่ภาควิชาหรือหน่วยงานสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ด้วยตนเอง และส่วนที่ภาควิชาหรือหน่วยงานต้องเสนอให้ผู้บริหารและหน่วยงานอื่นพิจารณาแก้ไข) ภาควิชาหรือหน่วยงานจะได้ข้อมูลในส่วนนี้จากการวีเคราะห์ในส่วนที่สรุปว่าเป็นโอกาส และปัจจัยกดดัน/ปัจจัยคุกคามการดำเนินงานของภาควิชาหรือหน่วยงาน

^{*} อ่านรายละเอียดเกี่ยวกับ SWOT Analysis เพิ่มเติมในเอกสารหลักสูตรการฝึกอบรมผู้ตรวจสอบคุณภาพ ภายในหน่วยที่ 9 จัดพิมพ์โดยฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มศว

ในส่วนสรุปนี้ ภาควิชาหรือหน่วยงานอาจนำเสนอดัชนีบ่งชี้คุณภาพของ องค์ประกอบคุณภาพด้านต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพ ภาควิชาหรือหน่วยงานควรกำหนดดัชนีบ่งชี้คุณภาพขององค์ประกอบคุณภาพแต่ละด้านตาม ความเหมาะสมของศักยภาพที่ภาควิชาหรือหน่วยงานจะดำเนินงานได้อย่างครบวงจรPDCA (Plan-Do-Check-Act Cycle) และสอดคล้องกับระบบการตรวจสอบคุณภาพซึ่งดำเนินการโดย องค์กรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ด้วอย่าง การกำหนดดัชนีบ่งชี้คุณภาพของภาควิชาหรือหน่วยงาน

องค์ประกอบคุณภาพ	ดัชนีบ่งชี้คุณภาพ	
1. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และ แผนดำเนินงาน	 มีการกำหนด แนวคิด แนวปฏิบัติ (เช่น ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์) ในการดำเนิน งานของภาควิชา มีแผนดำเนินงานงานในระยะยาว ระยะสั้นและแผนปฏิบัติการในการ ดำเนินงานของภาควิชา มีการประเมินผลการดำเนินงานของ แผนงานและโครงการต่าง ๆ มีการปรับปรุงแผนการดำเนินงานใน ระยะต่าง ๆ เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง 	
2. การเรียนการสอน 2.1 หลักสูตร	 มีการวางแผนเปิดสอนหลักสูตร ต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของภาควิชา มีการเปิดสอนหลักสูตรต่างๆ ตาม แผนและตามขั้นตอนที่ภาควิชาและ มหาวิทยาลัยกำหนด มีการประเมินหลักสูตรที่เปิดสอนเป็น ระยะอย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะอย่าง ต่อเนื่อง 	
ฯลฯ	ฯลฯ	

ส่วนข้อมูลประกอบ หรือ ภาคผนวก

ส่วนนี้ประกอบด้วยเอกสาร รายงาน สถิติและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ส่วนน้ำ ส่วนสาระ และส่วนสรุป ซึ่งนอกจากจะช่วยเพิ่มเติมให้รายงานการศึกษาตนเองมี ความสมบูรณ์แล้วยังใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาด้วย เนื้อหาส่วนนี้ประกอบด้วย

- 1. เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับส่วนนำ ส่วนสาระ และส่วนสรุป
- 2. สถิติข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับส่วนนำ ส่วนสาระ และส่วนสรุป
- 3. โครงสร้างและรายชื่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ การศึกษา

เอกสารประกอบอื่นๆ

เอกสารประกอบอื่นๆ เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกันคณภาพการศึกษา แต่ไม่ได้จัดรวมไว้ในภาคผนวกของรายงานการศึกษาตนเอง แต่ควรมีการจัดเก็บในแฟ้ม หรือดู้เอกสารและมีรูปเล่มที่สามารถหยิบใช้ได้โดยสะดวกและใช้ได้ทันทีที่ผู้ตรวจสอบ หรือผู้ประเมินคุณภาพประสงค์จะศึกษาเอกสารเหล่านี้

ตัวอย่างเอกสารประกอบอื่น ๆ ของแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ

	องค์ประกอบคุณภาพ	61	เอกสารประกอบ
1.	ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และ	?	แผนพัฒนาการศึกษาของภาควิชาหรือ
	แผนดำเนินงาน		คณะ
		-	แผนพัฒนาการศึกษาของภาควิชาหรือ
			คณะ
2.	การเรียนการสอน	-	รายงานการวิจัยหลักสูตร และรายงาน
			การวิจัยการเรียนการสอน
3.	กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา	-	รายงานกิจการนิสิตนักศึกษาของ
			คณะวิชา / สถาบัน
4.	การวิจัย	-	รายงานผลการวิจัยของภาควิชาหรือ
			คณะ

	องค์ประกอบคุณภาพ	เอกสารประกอบ
5.	การบริการทางวิชาการแก่สังคม	- รายงานผลการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ
		ของภาควิชาหรือของคณะ
6.	การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	- รายงานการจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลป
		วัฒนธรรม
7.	การบริหารและจัดการ	- โครงสร้างการบริหารคณะ
		- การกำหนดอำนาจหน้าที่และขอบข่าย
		งานของบุคลากรแต่ละตำแหน่ง
8.	การเงินและงบประมาณ	- งบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ รายงาน
		การจัดสรร และการตรวจสอบการใช้จ่าย
		งษประมาณ
9.	ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	- การจัดระบบและกลไกการตรวจสอบ
	การศึกษา	คุณภาพการศึกษาของภาควิชาห รื อ
	SO SOL	ข้องคณะ
	1: " T	- คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาของ
		- รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพภายใน
	T: 2.1 ++	(กรณีที่เคยได้รับการดรวจสอบ)

ประโยชน์ของการจัดทำรายงานการศึกษาผนเองในระดับภาควิชาหรือ หน่วยงาน

การจัดทำรายงานการศึกษาตนเองในระดับภาควิชาหรือหน่วยงานเปรียบดังกระจกเงาที่ สะท้อนภาพต่างๆ ของภาควิชาหรือหน่วยงาน ข้อมูลและผลการศึกษาวิเคราะห์ตนเองที่เป็น ความจริง ย่อมเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการควบคุมตนเอง (Self Control) ของภาควิชา หรือหน่วยงาน เพราะผลการสำรวจ ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการดำเนินงานของตนเองที่ ปรากฏในรายงานการศึกษาตนเองสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของการ ดำเนินงาน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการควบคุมตนเองภายใต้กระบวนการพัฒนาคุณภาพได้ นอก จากนี้การจัดทำรายงานการศึกษาตนเองในระดับภาควิชาหรือหน่วยงานยังเป็นประโยชน์อย่าง ยิ่งในการรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากองค์กรในระดับมหาวิทยาลัยและองค์กร ภายนอก

ระบบการตรวจสอบคุณภาพภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความหมายและวัตถุประสงค์

ความหมาย

การตรวจสอบคุณภาพภายใน (Internal Quality Audit) หมายถึง การตรวจสอบผล การดำเนินการของระบบและกลไกควบคุมคุณภาพภายในที่ภาควิชา/สาขาวิชา/คณะ/สถาบัน/สำนักได้จัดให้มีขึ้น โดยดำเนินการตรวจสอบเชิงระบบ มุ่งเน้นการพิจารณาว่าภาควิชา/สาขาวิชา/คณะ/สถาบัน/สำนัก ได้มีระบบควบคุมคุณภาพหรือไม่ ได้ใช้ระบบที่พัฒนาขึ้นเพียงใด และมีขั้นตอนการดำเนินการที่จะทำให้เชื่อถือได้หรือไม่ว่าการจัดการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพ

การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมุ่งเน้นการ ตรวจสอบในระดับภาควิชาหรือหน่วยงานที่เทียบเท่า

วัตถุประสงค์

เพื่อพิจารณาและตรวจสอบประสิทธิภาพและคุณภาพของระบบและสภาพการดำเนิน งานการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ แล้วนำผลการตรวจสอบฯ ไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและ การปฏิบัติงานของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางการดำเนินงาน

- 1. เน้นการตรวจสอบคุณภาพในระดับภาควิชา หรือหน่วยงานเทียบเท่าภาควิชา
- 2. จัดให้มีการตรวจสอบเป็นระยะทุก 2-3 ปี
- 3. การตรวจสอบคุณภาพเริ่มต้นด้วยการศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน แล้วจัดทำ รายงานการศึกษาตนเอง (Self Study Report : SSR) และแจ้งช่วงเวลาที่พร้อม สำหรับการตรวจสอบคุณภาพต่อคณะ สถาบัน สำนัก และคณะกรรมการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเพื่อกำหนดบุคคลให้เป็นคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในต่อไป

- 4. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพตามดัชนีบ่งชี้คุณภาพขององค์ประกอบคุณภาพต่าง ๆ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยได้กำหนดขึ้นเป็น ดัชนีตรวจสอบ การตรวจสอบมุ่งเน้นที่จะ ตรวจสอบระบบคุณภาพ ของภาควิชาหรือ หน่วยงานตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Action Cycle) โดยมุ่งเน้นตามภารกิจหลักของ ภาควิชาหรือหน่วยงานที่รับการตรวจสอบ
- 5. คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพประกอบด้วยบุคคลจากคณะหรือสถาบัน (ที่ภาควิชา หรือหน่วยงานนั้นสังกัดอยู่) จำนวน 2 คน บุคคลจากภายนอก คณะ/สถาบัน/สำนัก จำนวน 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ** จำนวน 1-2 คน
- 6. คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพจะต้องศึกษา **"รายงานการศึกษาตนเองของ ภาควิชาหรือหน่วยงาน"** และดำเนินงานตรวจสอบภาควิชาหรือหน่วยงาน โดยใช้เวลา 1-2 วัน ตามแต่ภารกิจของภาควิชาหรือหน่วยงานนั้น
- 7. คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพเสนอรายงานหลังการตรวจเยี่ยม ต่อคณะกรรมการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยภายใน 1 เดือน
- 8. คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพมีวาระการทำงานตามรอบของการตรวจสอบ คือทุก 2-3 ปี
- 9. คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพจะเสนอความเห็นภายหลังการตรวจเยี่ยมว่าระบบ คุณภาพของภาควิชาหรือหน่วยงานนั้นเป็นอย่างไร และต้องตรวจสอบอีกหรือไม่

การได้มาซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพ

- ขั้นที่ 1 คณะ / สถาบัน / สำนัก เสนอรายชื่อผู้เหมาะสมเป็นกรรมการตรวจสอบ คุณภาพ จำนวนไม่น้อยกว่า 4 คน แต่ไม่เกิน 10 คน ต่อประธาน คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย
- ขั้นที่ 2 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยจัดให้มี การอบรมกรรมการตรวจสอบคุณภาพ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ เข้าใจหลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอน จรรยาบรรณและข้อปฏิบัติของการตรวจ สอบเพื่อให้กรรมการตรวจสอบคุณภาพสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประ สิทธิภาพ

^{*} ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หมายถึง บุคคลในข้อใดข้อหนึ่ง ต่อไปนี้

⁻ ผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพ - ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ตรวจสอบ (Peer)

⁻ ผู้เชี่ยวชาญในการบริหารองค์กรมหาวิทยาลัย

⁻ ผู้แทนสมาคมวิชาการ/วิชาชีพ

- ขั้นที่ 3 คณะ / สถาบัน / สำนัก เสนอชื่อกรรมการตรวจสอบคุณภาพซึ่งเป็นบุคคล ภายในคณะ/สถาบัน/สำนัก ที่ได้รับการอบรมการตรวจสอบแล้ว จำนวน 2 คน ต่อคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยกำหนดให้บุคคลหนึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ
- ขั้นที่ 4 ภาควิชาหรือหน่วยงานเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อเป็น กรรมการตรวจสอบคุณภาพของภาควิชาหรือหน่วยงาน จำนวน 1-2 คน ต่อ คณะ / สถาบัน / สำนัก เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย
- ขั้นที่ 5 เมื่อคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยได้ รับการร้องขอให้มีการตรวจสอบจากภาควิชาหรือหน่วยงานแล้ว คณะกรรมการฯ จะเสนอชื่อกรรมการตรวจสอบคุณภาพซึ่งเป็นบุคคลภายนอก คณะ / สถาบัน / สำนัก ที่ได้รับการอบรมการตรวจสอบแล้วอีก 2 คน เพื่อ ร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบคุณภาพ โดยกำหนดให้บุคคลหนึ่งใน คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ
- ขั้นที่ 6 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเสนอให้ มหาวิทยาลัยประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพภายใน
- ขั้นที่ 7 มหาวิทยาลัยแด่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในพร้อม ทั้งแจ้งคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

(ดังแสดงในแผนภาพ 1)

ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพภายใน

- ขั้นที่ 1 เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพประสานงานกับภาควิชา**หรือ** หน่วยงานที่พร้อมจะรับการตรวจสอบ เพื่อจำเนินการในเรื่องต่อไปนี้
 - 1.1 กำหนดวัน เวลาที่จะตรวจสอบและแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยรับทราบ
 - 1.2 จัดส่งรายงานการศึกษาตนเอง (SSR) ของภาควิชาหรือหน่วยงานให้ แก่คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจกับ SSR ก่อนดำเนินการตรวจเยี่ยม

- ขั้นที่ 2 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยประกาศ วัน เวลาที่จะดำเนินการตรวจสอบภาควิชาหรือหน่วยงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ
- ขั้นที่ 3 ประธานคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจัดประชุมคณกรรมการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อกำหนดแผนการตรวจสอบ
- ขั้นที่ 4 คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพดำเนินการตรวจเยี่ยมภาควิชาหรือหน่วย งานที่ขอรับการตรวจสอบและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนและขั้นตอนของ การตรวจสอบภาควิชาละ 1 - 2 วัน
- ขั้นที่ 5 เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพได้ดำเนินการตรวจสอบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้สรุปผลการตรวจสอบเบื้องต้นให้แล้วเสร็จภายใน 1 สัปดาห์ และนำเสนอต่อ คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัย จากนั้น คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยแจ้งให้ ภาควิชาหรือหน่วยงานนั้นได้ทราบโดยเร็ว
- ขั้นที่ 6 คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพจัดทำรายงานผลการตรวจสอบฉบับสมบูรณ์ ให้แล้วเสร็จ ภายใน 1 เดือน และนำเสนอต่อคณะกรรมการประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัย
- ขั้นที่ 7 คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาแจ้งผลการตรวจสอบ คุณภาพฉบับสมบูรณ์แก่หน่วยงานที่ได้รับการตรวจเยี่ยม สภาวิชาการและ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

(คังแสคงในแผนภาพ 2)

แผนภาพ 1 ขั้นตอนของการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน

🖈ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หมายถึง บุคคลในข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- 1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพ
- 3. ผู้เชี่ยวชาญในการบริหารองค์กรมหาวิทยาลัย

- 2. ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ตรวจสอบ (Peer)
- 4. ผู้แทนสมาคมวิชาการ / วิชาชีพ

เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประสานงานกับภาควิชาหรือหน่วยงานที่ขอรับการตรวจสอบ เพื่อดำเนินการต่อไปนี้

- กำหนดวัน เวลาการตรวจสอบ และแจ้งแก่คณะกรรมการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย
- จัดส่งรายงานการศึกษาตนเอง (SSR) ของภาควิชาหรือ หน่วยงานที่ขอรับการตรวจเยี่ยมให้คณะกรรมการตรวจสอบ คุณภาพ เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจก่อนดำเนินการตรวจ เยี่ยมภาควิชาหรือหน่วยงาน

คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัย ประกาศวัน เวลา และหน่วยงานที่จะรับการ ตรวจสอบให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจัดประชุม คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อกำหนดแผน การตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ดำเนินการตรวจ เยี่ยมภาควิชาหรือหน่วยงานที่ขอรับการตรวจสอบ พร้อมทั้ง ดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้ในวันตรวจเยี่ยม

อ่านรายงานการศึกษาตนเองซ้ำอีก 1 รอบ พิจารณาหลักฐานสนับสนุ้นองค์ประกอบคุณภาพและ ดัชนีบ่งซี้คุณภาพ

ประชุมและอภิปรายร่วมกันเพื่อสรุปผลการตรวจสอบคุณภาพ เขียนรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพพร้อมแสดง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเสนอรายงานผล การตรวจสอบคุณภาพฉบับสมบูรณ์ต่อคณะกรรมการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ
 มหาวิทยาลัย แจ้งผลการตรวจสอบคุณภาพแก่คณะ /
 สถาบัน / สำนัก ที่ได้รับการตรวจเยี่ยม สภาวิชาการ และ
 คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

สภาวิชาการ และคณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัย รับทราบผลการตรวจสอบคุณภาพ คณะกรรมการดรวจสอบคุณภาพ การศึกษาเสนอความเห็นเบื้องดัน ของการตรวจสอบคุณภาพต่อภาควิชา หรือหน่วยงานที่ได้รับการตรวจสอบ

ภาควิชาหรือหน่วยงานที่ได้รับ การตรวจสอบเสนอความเห็นเบื้องต้น ของการตรวจสอบคุณภาพต่อ คณะกรรมการประจำคณะ

> คณะ / สถาบัน / สำนัก รับทราบผลการตรวจสอบคุณภาพ

<u>ี แผนภาพ 2</u> แสดงขั้นตอนการตรวจสอบ

องค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพภายใน ระดับภาควิชา ประกอบด้วย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย	จำนวน	1-2	คน
2. บุคคลภายนอกคณะ/สถาบัน/สำนัก	จำนวน	2	คน
3. บุคคลในคณะ/สถาบัน/สำนัก	จำนวน	2	คน

มีหน้าที่ดังนี้

- 1. ศึกษารายงานการศึกษาตนเอง (Self Study Report) ของภาควิชาหรือหน่วยงาน
- 2. ดำเนินการตรวจเยี่ยมภาควิชาหรือหน่วยงาน โดยใช้เวลา 1-2 วัน
- เสนอความคิดเห็นภายหลังการตรวจเยี่ยมต่อคณะกรรมการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

การเตรียมตัวในการรับการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ ในระดับคณะและระดับภาควิชา

1. คณบดีและบุคลากรในคณะทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรับการตรวจสอบและ ประเมินคุณภาพ

- 1.1 คณบดีจัดประชุมชี้แจงให้บุคลากรในคณะทราบถึงความสำคัญของการตรวจสอบและ การประเมินคุณภาพต่อการประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.2 คณบดีจัดประชุมชี้แจงให้บุคลากรในคณะมีความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการศึกษา ตนเอง (Self Study) และการจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง (Self Study Report : SSR)

2. คณบดี / หัวหน้าภาควิชา เตรียมการศึกษาตนเอง ดังนี้

- 2.1 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ หลักการสำคัญ สาระสำคัญ และประโยชน์ของ การศึกษาตนเอง และการจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง
- 2.2 วางแผนและกำหนดแนวทางในการศึกษาตนเอง
- 2.3 กำหนดผู้รับผิดชอบในการศึกษาตนเอง

3. ผู้รับผิดชอบในการศึกษาตนเองดำเนินการศึกษาตนเอง ดังนี้

- 3.1 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ หลักการสำคัญ สาระสำคัญ และประโยชน์ของ การศึกษาตนเอง
- 3.2 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับดัชนีและเกณฑ์ในการตรวจสอบคุณภาพ
- 3.3 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อและข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาตนเอง
- 3.4 วางแผนและกำหนดขั้นตอนในการศึกษาตนเอง และการจัดทำรายงานการศึกษา
- 3.5 จัดรวบรวมข้อมูล สถิติ เอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับดัชนีบ่งชี้คุณภาพ (ข้อมูลย้อนหลัง อย่างน้อย 1 ปีการศึกษา – ปัจจุบัน)
- 3.6 ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับดัชนีบ่งชี้คุณภาพ
- 3.7 ศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของตนเองจากข้อมูลที่รวบรวมไว้
- 3.8 สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ตนเอง
- 3.9 เสนอผลการศึกษาวิเคราะห์ตนเองต่อคณะกรรมการบริหารคณะ / ภาควิชา
- 3.10 จัดทำรายงานการศึกษาตนเอง พร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
- 3.11 จัดเตรียมเอกสารประกอบอื่น ๆ
- 3.12 เสนอรายงานการศึกษาตนเองต่อคณะกรรมการบริหารคณะ / ภาควิชา

4. คณบดี/หัวหน้าภาควิชาและผู้รับผิดชอบในการศึกษาตนเองดำเนินการร่วมกัน

- 4.1 ประชุมพิจารณารายงานการศึกษาตนเองเพื่อทราบจุดแข็งและจุดอ่อนในการดำเนิน
- 4.2 ประชุมพิจารณาหาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่อง (จุดอ่อน) และดำรงรักษาสิ่งที่ดี (จุดแข็ง) ไว้
- 4.3 วางแผนและกำหนดระยะเวลาในการรับการตรวจสอบคุณภาพ
- 5. คณะหรือภาควิชาแจ้งกำหนดการรับการตรวจเยี่ยมคณะหรือภาควิชา แก่คณะ กรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย(ภาควิชาละ 1-2 วัน)
- 6. คณะหรือภาควิชาเตรียมการในด้าน บุคลากร รายงานการศึกษาตนเอง เอกสารที่ เกี่ยวข้องและสถานที่เพื่อรับการตรวจเยี่ยมจากคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพ

ข้อมูลที่ต้องเตรียมในการรับการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน

(ใช้ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปีการศึกษา–ปัจจุบัน ในระยะต้นใช้ข้อมูลย้อนหลัง 1 ปีการศึกษา-ปัจจุบัน)

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าและกระบวนการดำเนินงาน

- 1.1 จำนวนอาจารย์ แยกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งวิชาการ และระดับที่สอน
- 1.2 จำนวนบุคลากรสายสนับสนุน แยกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน
- 1.3 แผนอัตรากำลัง และวิธีการคัดเลือกอาจารย์ และบุคลากร
- 1.4 จำนวนหลักสูตร แยกตามระดับปริญญาตรี โท เอก และวิชาเอก (Major) วิชาโท (Minor)
- 1.5 แผนการสอนของหลักสูตรต่างๆ ของภาควิชาหรือหน่วยงาน
- 1.6 แผนการรับนิสิต และวิธีการคัดเลือกนิสิต แยกตามระดับปริญญา ตรี โท เอก
- 1.7 จำนวนนิสิตแยกตามระดับปริญญา ตรี โท เอก
- 1.8 จำนวนวิชาและหน่วยกิตที่เปิดสอนในแต่ละภาควิชาหรือหน่วยงาน แยกรายภาค การศึกษา
- 1.9 แผนการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาต่างๆ ของภาควิชาหรือหน่วยงาน
- 1.10 จำนวนเงินงบประมาณ พร้อมแหล่งที่มาโดยแยกตามภารกิจ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ต่อปีการ ศึกษา / ปีงบประมาณ)
- 1.11 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเกื้อหนุน เช่น จำนวนวัสดุครุภัณฑ์การศึกษา คอมพิวเตอร์ ห้องเรียน อาคารเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ของภาควิชาหรือหน่วยงาน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับผลของการดำเนินงาน

- 2.1 จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา แยกสาขาวิชาระดับปริญญา การมีงานทำและไม่มี งานทำ
- 2.2 เอกสารคำสอน /ตำรา /วารสาร ของภาควิชาหรือหน่วยงาน
- 2.3 รายงานผลการวิจัยของอาจารย์ หรือ ของภาควิชาหรือหน่วยงาน (ระบุชื่อและจำนวน รายงานผลการวิจัย)
- 2.4 จำนวนครั้งที่จัดประชุมภาควิชาต่อภาคการศึกษา
- 2.5 จำนวนครั้งที่จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการต่อปีการศึกษา
- 2.6 จำนวนครั้งของการประเมินและพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนในภาควิชา หรือหน่วยงาน
- 2.7 จำนวนครั้งของการประเมิน พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรของภาควิชาหรือคณะ (ต่อปีการศึกษา)

- 2.8 จำนวนครั้ง (ระบุ ชื่อหลักสูตรหรือชื่อโครงการ) ที่ภาควิชาหรือคณะให้บริการทาง วิชาการ (ต่อปีการศึกษา)
- 2.9 จำนวนครั้ง (ระบุชื่อโครงการ) ที่ภาควิชาหรือคณะจัดกิจกรรมพัฒนานิสิตด้านวิชาการ จิตใจ และสังคม (ต่อปีการศึกษา)
- 3. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาของภาควิชาหรือหน่วยงาน ประกอบด้วยประเด็น ต่อไปนี้
 - โครงสร้างการบริหารงานของภาควิชาหรือหน่วยงาน
 - ปรัชญา / ปณิธาน / วัดถุประสงค์ / นโยบาย การดำเนินงานของภาควิชาหรือหน่วยงาน
 - ปรัชญา / ปณิธาน / วัตถุประสงค์ / นโยบาย เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของ
 ภาควิชาหรือหน่วยงาน
 - แผนการดำเนินงานประกันคุณภาพ ของภาควิชาหรือหน่วยงาน
 - คณะกรรมการและหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของ ภาควิชาหรือหน่วยงาน
- 4. **เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล** ประกอบด้วยแบบฟอร์มและแบบรายงานที่ใช้ใน การตรวจสอบและประเมินคุณภาพ เช่น
 - แบบแสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาต่างๆ
 - แบบประเมินต่างๆ
 - แบบรายงานภาระงาน
 - แบบรายงานอื่นๆ
- 5. ข้อมูลที่ได้รับจากการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพของภาควิชาหรือหน่วยงาน
- 6. รายงานการศึกษาตนเองของภาควิชาหรือหน่วยงาน
- 7. อื่น ๆ อาทิ เอกสารโครงการต่าง ๆ Homepage ของภาควิชาหรือหน่วยงาน

องค์ประกอบคุณภาพ มาตรฐานของ องค์ประกอบคุณภาพ และดัชนีการ ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบคุณภาพและมาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กำหนดองค์ประกอบคุณภาพ มาตรฐานขององค์ ประกอบคุณภาพและดัชนีบ่งชี้คุณภาพ เพื่อใช้ในการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบคุณภาพและมาตรฐานของแต่ละ องค์ประกอบตามกรอบของภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดเป็นองค์ประกอบ 9 ด้านใหญ่ และ 28 ด้านย่อย ดังรายละเอียดในภาคผนวก

ดัชนีการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา

ดัชนีบ่งชี้คุณภาพในระบบประกันคุณภาพการศึกษา แยกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- 1. ดัชนีที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ
- 2. ดัชนีที่ใช้ในการประเมินคุณภาพ

ดัชนีที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินคุณภาพ เป็นสิ่งที่สามารถพิจารณา ควบคู่กัน เพราะเป็นการพิจารณาในองค์ประกอบคุณภาพเดียวกัน (9 ด้าน) แม้จะมีวัตถุประสงค์ ที่แตกต่างกัน

ดัชนีการตรวจสอบคุณภาพ

เป็นดัชนีที่สามารถบอกได้ว่าภาควิชาหรือหน่วยงานมีการกำหนด หรือ **มี** ระบบ คุณภาพในการปฏิบัติภารกิจด้านต่างๆ ไว**้ หรือไม่ อย่างไร** หรือเป็นการบอกสภาพที่เกิดขึ้น จริง ในภาควิชาหรือหน่วยงาน

ดัชนีการประเมินคุณภาพ

เป็นดัชนีที่สามารถบอกได้ว่าภาควิชาหรือหน่วยงานมีการกำหนด หรือ มี ระบบ คุณภาพในการปฏิบัติภารกิจด้านต่างๆ ไว้ อย่างไร มีความสอดคล้อง หรือ ไม่สอดคล้อง กับ เกณฑ์มาตรฐาน หรือ เกณฑ์ที่กำหนดไว้ หรือไม่ อย่างไร หรือเน้นการเปรียบเทียบสภาพที่ เกิดขึ้นจริงในภาควิชาหรือหน่วยงาน กับเกณฑ์มาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การใช้ดัชนีบ่งชี้คุณภาพในการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กำหนดให้ใช้ดัชนีบ่งชี้คุณภาพในการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาตาม วงจร PDCA (Plan – Do – Check – Act Cycle) ดังนี้

การตรวจสอบคุณภาพ

- 1. มี การกำหนดแผน/วัตถุประสงค์/กฎ/เกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านต่างๆ หรือไม่ อย่างไร (P)
- 2. มี การดำเนินงานเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณภาพด้านต่างๆ ตามแผน/วัตถุประสงค์/กฎ/เกณฑ์ ต่างๆ ตามที่ได้ระบุในข้อ 1 หรือไม่ อย่างไร (D)
 - 3. มี การติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานดังระบุในข้อ 2 หรือไม่ อย่างไร (C)
- 4. มี การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของระบบคุณภาพขององค์ประกอบคุณภาพด้านต่าง ๆ หรือไม่อย่างไร (A)

การประเมินคุณภาพ

- 1. การกำหนดแผน / วัดถุประสงค์ / กฏ / เกณฑ์เกี่ยวกับองค์ประกอบคุณภาพด้าน ต่าง ๆ เป็นอย่างไร สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนของภาควิชาหรือ หน่วยงาน หรือไม่ อย่างไร
- 2. การติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานด้านต่าง ๆ พบว่า ผลการดำเนินงานเกี่ยว กับองค์ประกอบคุณภาพด้านต่างๆ เป็นอย่างไร สอดคล้องกับแผน / วัตถุประสงค์ / กฎ / เกณฑ์ ต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 หรือสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ อย่างไร

ตัวอย่างการใช้ดัชนีบ่งชี้คุณภาพในการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ

ตัวอย่าง: การตรวจสอบและการประเมินองค์ประกอบคุณภาพด้านภารกิจ (ภาระงาน) ของ อาจารย์ ตามวงจร PDCA

การตรวจสอบคุณภาพตามวงจร PDCA เป็นดังต่อไปนี้

- มีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้หรือไม่ อย่างไร (P)
- ◆ มีการจัดสรร (มอบหมาย) ภารกิจแก่อาจารย์ตามที่กำหนดหรือไม่ อย่างไร (D)
- มีการติดตามและตรวจสอบระบบการดำเนินการและจัดสรรภารกิจแก่อาจารย์หรือไม่ อย่างไร (C)
- มีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของระบบการดำเนินการและการจัดสรรภารกิจแก่อาจารย์ หรือไม่ อย่างไร (A)

การประเมินคุณภาพ เป็นดังต่อไปนี้

- การกำหนดภารกิจของอาจารย์มีความสอดคล้องกับปรัชญา ปณิฐาน วัดถุประสงค์ และแผน ของภาควิชา/คณะหรือไม่ อย่างไร
- ◆ การปฏิบัติภารกิจของอาจารย์เป็นอย่างไร มีความสอดคล้องกับแผน/วัตถุประสงค์ / กฎ / เกณฑ์ ดังที่กำหนดไว้หรือเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ อย่างไร

^{*} วงจร PDCA เป็นวงจรที่แสดงกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย ตร.ชิวฮาร์ท และคร.เคมมิ่ง ได้นำมา เผยแพร่จนเป็นที่ยอมรับและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในกระบวนการพัฒนาของระบบคุณภาพทุกระบบ ้วงจรพื้นฐานนี้ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกิดขึ้นเรียงลำดับตามขั้นตอน ดังนี้

^{1.} P ย่อจาก Plan หมายถึง การวางแผน/การกำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย หรือมาตรการหรือรูปแบบของงาน

^{2.} D ย่อจาก Do หมายถึง การปฏิบัติงาน หรือการดำเนินงานตามที่ได้กำหนดไว้ในขั้นที่ 1 (P)

^{3.} C ย่อจาก Check หมายถึง การตรวจสอบ และการประเมินการปฏิบัติงานตามที่ปรากฏในขั้นที่ 2 (D)

^{4.} A ย่อจาก Action หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขผลที่ปรากฏในขั้นตอนที่ 3 (C)

การตัดสินผลการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา

ในกรณีที่ประสงค์ให้มีการตัดสินผลการตรวจุสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา จะ ด้องมีการกำหนดเกณฑ์และระดับการตัดสิน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เกณฑ์การตัดสิน

เกณฑ์การตัดสินผลการตรวจสอบคุณภาพ

- 1. มี หรือไม่มีระบบคุณภาพในด้านต่าง ๆ โดยแยกพิจารณาตามองค์ประกอบคุณภาพ แต่ละด้านตามวงจร PDCA แล้วนำเสนอโดยรวมหรือเป็นร้อยละของวงจร PDCA
- 2. มืองค์ประกอบคุณภาพแต่ละด้านตามวงจร PDCA ในแต่ละกิจกรรมในอัตราไม่ต่ำ กว่าเกณฑ์หรือร้อยละ ที่คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย กำหนด
- 3. มืองค์ประกอบคุณภาพแต่ละด้านตามวงจร PDCA โดยรวมทุกกิจกรรมในอัตราไม่ต่ำ กว่าเกณฑ์ หรือร้อยละที่คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย กำหนด
 - 4. มีระบบการดำเนินงานที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินคุณภาพ

เกณฑ์การตัดสินการประเมินคุณภาพ ควรครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ต่อไปนี้

- 1. ความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- 2. ความชัดเจนของกระบวนการหรือระบบการดำเนินงาน
- การนำไปปฏิบัติได้

ระดับการตัดสินคุณภาพ

ระดับการตัดสินการตรวจสอบคุณภาพ

อาจแบ่งออกเป็นระดับต่างๆ เช่น แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ **รับรอง** แล**ะ ไม่รับรอง**

รับรอง

1. มีระบบและกลไกของการดำเนินงานขององค์ประกอบคุณภาพโดยรวม ไม่ต่ำกว่า เกณฑ์หรือสัดส่วนที่คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย กำหนด หรือ

มืองค์ประกอบคุณภาพด้านที่มีความสำคัญครบทุกกิจกรรมของวงจร PDCA ในอัตรา ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ หรือร้อยละหรือสัดส่วนที่คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

มืองค์ประกอบคุณภาพครบทุกด้านครบทุกกิจกรรมของวงจร PDCA ในอัตราไม่ต่ำ กว่าเกณฑ์หรือร้อยละหรือสัดส่วนที่คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับ มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

มืองค์ประกอบคุณภาพด้านที่มีความสำคัญ บางกิจกรรมของวงจร PDCA และแต่ละ กิจกรรมมีอัตราไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ หรือร้อยละหรือสัดส่วนที่คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพ ศึกษาระดับมหาวิทยาลัยกำหนด

- 2. มีการปฏิบัติภารกิจโดยส่วนใหญ่ที่สอดคล้องกับสิ่งที่เขียนระบ**ุไว้ใ**น SSR
- 3. มีหลักฐานแสดงประกอบการตรวจสอบที่ชัดเจน ครบถ้วน และน่าเชื่อถือ

ไม่รับรอง

1. มีระบบและกลไกของการดำเนินงานขององค์ประกอบคุณภาพโดยรวม ไม่ต่ำกว่า เกณฑ์หรือสัดส่วนที่คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย กำหนด หรือ

มืองค์ประกอบคุณภาพบางด้าน บางกิจกรรมของวงจร PDCA และแต่ละกิจกรรมมี อัตราต่ำกว่าเกณฑ์หรือร้อยละหรือสัดส่วนที่คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัยกำหนด และ

- 2. มีการปฏิบัติภารกิจโดยส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่เขียนระบุไว้ใน SSR
- 3. ไม่มีหลักฐานแสดงประกอบการตรวจสอบที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือ

- ในการนำเสนอผลการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพอาจนำเสนอผล การตรวจสอบ ด้วยการนำเสนอข้อมูลที่มีอยู่จริงเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณภาพโดยรวม หรือแยก แต่ละกิจกรรมของวงจร PDCA ตามมติของคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย
- ในการนำเสนอผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับภาควิชาหรือหน่วยงาน ใน ระยะต้นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะนำเสนอผลการตรวจสอบโดยรวมโดยไม่มีการ ดัดสินผล ดังนั้นคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัยจึงยังไม่ ได้มีการกำหนดเกณฑ์และระดับการตัดสินผลการตรวจสอบไว้

ระดับการตัดสินคุณภาพการประเมินคุณภาพ

อาจแบ่งออกเป็นระดับต่างๆ เช่น แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ผ่าน และ ไม่ผ่าน

ผ่าน

- 1. ผ่านการรับรองของการตรวจสอบ และ
- 2. ดัชนีบ่งชี้คุณภาพส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหรือเกณฑ์ ที่กำหนดไว้
 - 3. ระบบการดำเนินงานส่วนใหญ่มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้

ไม่ผ่าน

- 1. ไม่ผ่านการรับรองของการตรวจสอบ และ
- 2. ดัชนีบ่งชี้คุณภาพส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน หรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- 3. ระบบการดำเนินงานส่วนใหญ่ไม่ชัดเจน ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้
- คณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย จะเป็น ผู้กำหนดสัดส่วนขั้นด่ำของดัชนีบ่งชี้คุณภาพที่มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ กำหนดไว้
- ในระยะเริ่มต้นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒยังไม่มีการดำเนินกิจกรรมการประเมิน คุณภาพการศึกษา จึงยังไม่มีการกำหนดเกณฑ์และระดับการตัดสินผลการประเมินไว้

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย, ทบวง. (2541) แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. (2542). การตรวจสอบคุณภาพจากภายนอก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกณฑ์หรือมาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพ เพื่อการตรวจสอบและประเมินคุณภาพอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพทั้ง 9 ด้าน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบในการกำหนดดัชนีบ่งชี้คุณภาพ (ดัชนีตรวจสอบ และดัชนีประเมินคุณภาพ) ดังนี้

องค์ประกอบคุณภาพที่ 1 : ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินงาน เกณฑ์/มาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพ 1 :

สถาบันอุดมศึกษาพึ่งกำหนด ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของสถาบันให้ สอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบันและมีแผนดำเนินการที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.1 ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์

สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของสถาบันไว้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถาบัน

1.2 แผนงาน

สถาบันอุดมศึกษามีการวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน และวัตถุ ประสงค์ของสถาบันมีการดำเนินงานตามแผน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด

1.3 การประเมินแผนงานและโครงการ

สถาบันอุดมศึกษาพึงประเมินแผนงานและโครงการเป็นระยะ ๆ มีการปรับปรุงแผนงาน และโครงการให้สอดคล้อง และทันต่อความเปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบคุณภาพที่ 2 : การเรียนการสอน เกณฑ์/มาตรฐานขององค์ประกอบที่ 2 :

สถาบันอุดมศึกษาพึ่งจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีความพร้อม เกี่ยวกับหลักสูตร อาจารย์ กระบวนการเรียนการสอน นักศึกษา และปัจจัยสนับสนุนการเรียน การสอน

2.1 หลักสูตร

สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรที่เปิดสอนทุกหลักสูตรให้สอดคล้องกับความ ต้องการทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ มีการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ **มีการบริห**าร หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง

2.2 อาจารย์

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการสรรหา พัฒนา และธำรงรักษาไว้ซึ่งอาจารย์ที่มีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ คุณธรรมและจริยธรรม มีการกำหนดภารกิจของอาจารย์ไว้ ชัดเจน และมีการประเมินผลการปฏิบัติภารกิจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิ ภาพในการจัดการเรียนการสอน

2.3 กระบวนการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีการทำ แผนการสอน การเดรียมการสอน การทำรายละเอียดชุดวิชา การใช้นวัตกรรมในการสอน การ ประเมินการเรียนและการประเมินการสอนของอาจารย์

2.4 นิสิต / นักศึกษา

สถาบันอุดมศึกษามีการจัดระบบการคัดเลือกนักศึกษา และระบบติดตามผลการศึกษา ของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประเมินผลคุณภาพของบัณฑิตทั้งที่ศึกษาต่อ และที่เข้า ทำงาน

2.5 การวัดและประเมินผล

สถาบันอุดมศึกษามีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ และได้มาตรฐาน ตามหลักการวัดและประเมินผล

2.6 ปัจจัยเกื้อหนุน

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีคุณ ภาพและประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนในหลายรูปแบบ เช่นแบบกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก และแบบศึกษาคันคว้าด้วยตนเอง มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบคัน และเสาะแสวงหาความรู้จากทั้งภายใน และภายนอกประเทศ มีอาณาบริเวณ และบรรยากาศที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ และการใฝ่เรียนของนิสิตนัก ศึกษา

องค์ประกอบคุณภาพที่ 3 : กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา เกณฑ์/มาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพที่ 3 :

สถาบันอุดมศึกษาพึ่งกำหนดแผนงานและ โครงการในการพัฒนานิสิตนักศึกษาเพื่อ เสริมสร้างความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียน

3.1 กิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาพึงจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความเจริญงอกงามใน ด้านสติปัญญาร่างกาย จิตใจและสังคม มีกิจกรรมปลูกฝังนักศึกษาให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย รัก ประชาธิปไตย รู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

3.2 ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

สถาบันอุดมศึกษาพึงพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้กลไกนี้ให้ เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆ

3.3 การให้บริการแนะนำเกี่ยวกับอาชีพ

สถาบันอุดมศึกษาพึ่งจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาในด้าน การประกอบอาชีพ ตลอดถึงการให้บริการช่วยเหลือในการจัดหางานทำแก่นิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบคุณภาพที่ 4 : การวิจัย

เกณฑ์/มาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพที่ 4 :

สถาบันอุดมศึกษาพึ่งกำหนดนโยบายและแผนงานในการสนับสนุน และส่งเสริมงานวิจัย เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ การพัฒนาการเรียนการสอน และการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาประเทศ

4.1 นโยบาย แผนงาน และระบบสนับสนุนการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษามีนโยบาย แผนงาน และระบบการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการพัฒนา องค์ความรู้ใหม่ การพัฒนาการเรียนการสอน และการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาประเทศ

4.2 ทรัพยากรเพื่อการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาพึ่งจัดหาทรัพยากรให้เพียงพอต่อการส่งเสิรมการวิจัยตามนโยบาย และแผนงานการวิจัยของสถาบัน มีการเสาะแสวงหาทรัพยากรจากหน่วยงานภายนอก ทั้งภาค รัฐและเอกชน

4.3 ผลงานการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาฐานข้อมูลการวิจัยที่สามารถเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ ความรู้สู่สังคม มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในวารสารวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศ และต่างประเทศมีระบบการถ่ายทอดความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

องค์ประกอบคุณภาพที่ 5 : การบริการทางวิชาการแก่สังคม เกณฑ์/มาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพที่ 6 :

สถาบันอุดมศึกษาพึ่งกำหนดวัตถุประสงค์ แผนงาน และการดำเนินงานเพื่อให้บริการ ทางวิชาการแก่สังคม

5.1 วัตถุประสงค์และแผนงาน

สถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์และแผนงานและโครงการเพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

5.2 การดำเนินงาน

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินงานบริการทางวิชาการแก่สังคม ให้สอดคล้องกับพันธกิจ ของสถาบัน มีการประเมินผลการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิผล

องค์ประกอบคุณภาพที่ 6 : การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เกณฑ์/มาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพที่ 6 :

สถาบันอุดมศึกษาพึ่งกำหนดวัดถุประสงค์ และแผนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และมี การดำเนินการตามวัตถุและแผนงานที่กำหนดไว้

6.1 วัตถุประสงค์และแผนงาน

สถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์ แผนงานและโครงการเพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

6.2 การดำเนินงาน

สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินงานทางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามวัตถุ ประสงค์ และแผนงานที่กำหนดไว้ มีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ เพื่อเพิ่มพูนประ สิทธิภาพและประสิทธิผล

องค์ประกอบคุณภาพที่ 7 : การบริหารและจัดการ

เกณฑ์/มาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพที่ 7 :

สถาบันอุดมศึกษาถึงจัดวางระบบการบริหารที่มีความคล่องตัว มีความสามารถในการ ปรับเปลี่ยนระบบ มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ในการบริหารมาใช**้ มีโคร**งสร้างและ ระบบที่สนับสนุนภารกิจหลัก ซึ่งได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และคุณภาพ

7.1 โครงสร้างและระบบบริหาร

สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดโครงสร้างและระบบการบร**ิหารที่สอดคล้องกับวั**ตถุ ประสงค์ และพันธกิจของสถาบัน มีระบบการสรรหา พัฒนาและปร**ะเมินผู้บริหารที่มีประ**สิทธิ ภาพ ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษามีภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และคุณธรรม จริยธรรม

7.2 อำนาจหน้าที่ของบุคลากร

สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดอำนาจหน้าที่และขอบข่ายงาน (Job Description) ของ บุคลากรแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน

7.3 ระบบการคัดเลือกบุคลากร

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการสรรหา พัฒนา และดำรงรักษาไว้ ซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพ และ ประสิทธิภาพ มีการประเมินบุคลากร และพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรมและ เปิดเผย

7.4 ระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

สถาบันอุดมศึกษามีการจัดวางระบบข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อการดำเนินงาน การวาง แผนและการตัดสินใจ

7.5 การมีส่วนรวมในการบริหาร

สถาบันอุดมศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร มีการจัดระบบ เพื่อให้ บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสิตใจในภารกิจที่สำคัญของสถาบัน

องค์ประกอบคุณภาพที่ 8 : การเงินและงบประมาณ

เกณฑ์/มาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพที่ 8 :

สถาบันอุดมศึกษาพึงระดมทรัพยากรการเงินจากแหล่งต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ของสถาบัน มีการจัดสรรงบประมาณ ประเมินผลการใช้งบประมาณ และตรวจสอบการเงินและงบ ประมาณอย่างเป็นระบบ

8.1 แหล่งเงินงบประมาณ

สถาบันอุดมศึกษามีการแสวงหาทรัพยากรการเงินจากแหล่งต่างๆ นอกเหนือจากงบประมาณ แผ่นดิน

8.2 การจัดสรรและการตรวจสอบ

สถาบันอุดมศึกษามีระบบการจัดสรร การวิเคราะห์ ค่าใช้จ่าย และการตรวจสอบการเงิน และงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบคุณภาพที่ 9 : ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ เกณฑ์/มาตรฐานขององค์ประกอบคุณภาพที่ 9 :

สถาบันอุดมศึกษาพึงพัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาของสถาบัน

9.1 การประกันคุณภาพภายใน

สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งประกอบด้วย ระบบการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

9.2 การประกันคุณภาพภายนอก

สถาบันอุดมศึกษา จัดระบบประกันคุณภาพที่เอื้ออำนวย ต่อก**ารตรว**จสอบ และการ ประเมินคุณภาพโดยหน่วยงานภายนอกฺ

แผนตำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2543

แผนดำเนินงานการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับภาควิชา/ หน่วยงานที่เทียบเท่า (14 กุมภาพันธ์ 2543 - 28 กุมภาพันธ์ 2544)

14 – 15 ก.พ. 2543	ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มศว
,	เพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับดัชนี และเกณฑ์ในการตรวจสอบ หัวข้อ
	และข้อมูลที่ใช้ในการเขียนรายงานศึกษาตนเอง (Self Study Report :
	SSR) และขั้นตอนปฏิบัติในการตรวจเยี่ยมภาควิชา / หน่วยงา นที่
	เทียบเท่า
22 – 29 ก.พ. 2543	จัดทำโครงการการตรวจสอบคุณภาพ เพื่อของบประมาณ และจัดเดรียม เอกสารที่เกี่ยวข้อง
24 ก.พ. 2543	ทำบันทึกถึงหน่วยงานและมหาวิทยาลัย เพื่อเชิญคณาจารย์ และผู้บริหาร เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับโครงการการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับภาควิชา / หน่วยงานที่เทียบเท่า
7 มี.ค. 2543	ประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรและคณาจารย์ หัวหน้า ภาควิชา ผู้บริหารคณะ และผู้บริหารมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับโครงการและ กำหนดการตรวจสอบคุณภาพระดับภาควิชา / หน่วยงานที่เทียบเท่า
20 มี.ค. 2543	ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มศว เพื่อปรับปรุงแนวทางการตรวจสอบคุณภาพ ตามข้อเสนอแนะที่ได้จาก การประชุมหัวหน้าภาควิชา / หน่วยงาน ผู้บริหารคณะ / สถาบัน / สำนัก และผู้บริหารมหาวิทยาลัย
3 เม.ย. 2543	ทำบันทึกแจ้งโครงการกำหนดการตรวจสอบคุณภาพแก่คณะต่าง ๆ พร้อมทั้งขอรายชื่อผู้ประสานงานจัดทำ SSR ของภาควิชา / หน่วยงานที่ เทียบเท่า หน่วยงานละ 1 คน และรายชื่อกรรมการตรวจสอบคุณภาพการ ศึกษาภายใน คณะ / สถาบัน / สำนัก หน่วยงานละ 4 – 10 คน
21 เม.ย. 2543	คณะ / สถาบัน / สำนัก แจ้งรายชื่อผู้ประสานงานจัดทำ SSR และรายชื่อ กรรมการตรวจสอบคุณภาพของภาควิชา / หน่วยงาน

r	
24 พ.ค. 2543	ประชุมผู้ประสานงานจัดทำ SSR ของภาควิชา / หน่วยงานที่เทียบเท่า
	เรื่องการจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง (SSR)
1 มิ.ย. – ก.ค. 2543	ภาควิชา / หน่วยงาน ดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพและจัดทำ
	SSR
20,21,28 ມີ.ຍ. ແລະ	ประชุมชี้แจงอาจารย์ทั่วไป เกี่ยวกัยโครงการและกำหนดการตรวจสอบ
5,12 ก.ค. 2543	คุณภาพการศึกษาภายใน ระดับภาควิชา / หน่วยงานที่เทียบเท่า
29 – 30 ก.ค. 2543	จัดอบรมการเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในระดับภาควิชา
	รุ่นที่ 1
9 ส.ค. – 4 ก.ย. 2543	ประสานงานติดตามความก้าวหน้าในการจัดทำ SSR ของภาควิชา/
	หน่วยงานที่เทียบเท่า
10 ส.ค. – ก.ย. 2543	ภาควิชา / หน่วยงานที่เทียบเท่า ปรับปรุงการทำ SSR
23,30 ส.ค. 2543	จัดอบรมการเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในระดับภาควิชา
	รุ่นที่ 2
4 ก.ย. 2543	ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มศว
5 ก.ย. 2543	ประชุมผู้ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในระดับภาควิชา รุ่นที่ 1 และ
	รุ่นที่ 2
15 – 20 ก.ย. 2543	คณะ / หน่วยงานเทียบเท่า แจ้งกำหนดการรับการตรวจเยี่ยมให้
	คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพรับทราบ พร้อมเสนอชื่อกรรมการตรวจ
	สอบคุณภาพการศึกษาของแต่ละภาควิชา จำนวน 2 คน ในคณะกรรมการ
	แต่ละชุด
15 – 20 ก.ย. 2543	ภาควิชาหรือหน่วยงานเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นกรรมการตรวจสอบ
	คุณภาพการศึกษาของแต่ละภาควิชา 1-2 คน ในคณะกรรมการแต่ละชุด
2 ต.ค. 2543	เริ่มต้นการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในครั้งที่ 1 กรรมการตรวจ
	สอบเข้าตรวจเยี่ยมภาควิชา / หน่วยงานเทียบเท่า ตามกำหนดการ
	สิ้นสุดการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ดำเนินการตรวจเยี่ยมครบ
	ทุกภาควิชา และบางคณะ และหน่วยงานเทียบเท่า
ก.ค. 2545	เริ่มต้นขั้นตอนการตรวจคุณภาพการศึกษาภายในครั้งที่ 2 (ถ้ามี)
ช.ค. 2545	สิ้นสุดขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในครั้งที่ 2 (ถ้ามี)

3105 PDCA

PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและ คุณภาพของการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น คือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ -ปรับปรุง การดำเนินกิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่อง หมุนเวียนไป เรื่อย ๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยตลอด

วงจร PDCA นี้ได้พัฒนาขึ้นโดย ดร.ชิวฮาร์ท ต่อมา ดร.เดมมิ่ง ได้นำมาเผยแพร่จนเป็น ที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ขั้นตอนแต่ละขั้นของวงจร PDCA มีรายละเอียด ดังนี้

Plan (วางแผน) หมายความรวมถึงการกำหนดเป้าหมาย / วัตถุประสงค์ในการดำเนิน งาน วิธีการและขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลูเป้าหมาย

ในการวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เ**ป้าหมายที่** กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็น ไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงาน หรือเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ไปพร้อมกันด้วย ข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้จะ ช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ว่า การปฏิบัติ งานเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผนหรือไม่

Do (ปฏิบัติ) หมายถึง การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติ งานใด ๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ในกรณี ที่เป็นงานประจำที่เคยปฏิบัติหรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ ศึกษา คันคว้าด้วยตนเอง แต่ ถ้าเป็นงานใหม่หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก อาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะ ปฏิบัติจริง

การปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ แล**ะจะต้อง** เก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนิน งานในขั้นตอนต่อไป

Check (ตรวจสอบ) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผน หรือไม่ มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากในการ ดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตามการตรวจสอบและการ ประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงานเพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไป

ในการตรวจสอบและการประเมินการปฏิบัติงาน จะต้องตรวจสอบด้วยว่าการปฏิบัตินั้น เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

Act (การปรับปรุง) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการ ดรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่ แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนด มาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างไปจากเดิม เมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ด้วย

การบริหารงานในระดับต่าง ๆ ทุกระดับตั้งแต่เล็กสุดคือการปฏิบัติงานประจำวันของ บุคคลคนหนึ่ง จนถึงโครงการในระดับใหญ่ที่ต้องใช้กำลังคนและเงินงบประมาณจำนวนมาก ย่อมมีกิจกรรม PDCA เกิดขึ้นเสมอ โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่ครบวงจรบ้าง ไม่ครบวงจรบ้าง แตกต่างกัน ตามลักษณะงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในแต่ละองค์กรจะมีวงจร PDCA อยู่หลาย ๆ วง วงใหญ่สุดคือวงที่มีวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นแผนงาน (P) แผนงานวงใหญ่สุดนี้อาจครอบคลุมระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายปีจึงจะบรรลุผล ให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปรากฏเป็นจริงได้จะต้องปฏิบัติ (P) โดยนำแผน ยุทธศาสตร์มากำหนดเป็นแผนการปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กร แผนการปฏิบัติงานประจำปีจะก่อให้เกิดวงจร PDCA ของหน่วยงานขึ้นใหม่ หากหน่วยงานมี ขนาดใหญ่ มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ก็จะต้องแบ่งกระจายความรับผิดชอบไปยัง หน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เกิดวงจร PDCA เพิ่มขึ้นอีกหลาย ๆ วงโดยมีความเชื่อมโยงและซ้อน กันอยู่ การปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งหมดจะรวมกันเป็น D ขององค์กรนั้น ซึ่งองค์กรจะต้องทำ การดิดตามตรวจสอบ (C) และแก้ไขปรับปรุงจุดที่เป็นปัญหาหรืออาจต้องปรับแผ**นใหม่ในแ**ต่ละ ปี (A) เพื่อให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวนั้นปรากฏเป็นจริงและทำให้การดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

คณะผู้จัดทำ **คู่มือ 3**: การศึกษาและ**การ**ต ที่ปรึกษา รองศาสตราชารย์ศักดิ์ชัย นิรัญทวี ประธานคณะทำงาน รองศาสตราจารย์พิศมัย จารจิตติพันธ์ คุณาอภิสิทธิ์ รองศาสตราจารย์วาสนา คณะทำงาน วงศ์สุรสิทธิ์ รองคาสตราจารย์ที่พาพร คณะทำงาน • ดันสุวรรณนนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิทยา คณะทำงาน สายพัฒนะ เลขานุการุคณะทำงาน นางสาวพนารี เผือกประพันธ์ ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน นางปทุมพร

0

0

ė

พิมพ์ที่ : งานจักรกลการพิมพ์ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี โทร 2584007 , 6641000 ต่อ 5616

เอกสาร มคว

.

